

Avsändarens tjänsteställe/handläggare

HR
Annika Lindblom, Katarina olofsson

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sl@regeringskansliet.se

Handläggare/er beteckning
S2024/01758

Datum
2024-12-17

Dnr
24RS9834

Sida
1(3)

Yttrande över remiss, promemorian Specialiseringstjänstgöring för sjukhusfysiker

Inledning

Region Västernorrland, RVN, har tagit del av promemorian Specialiseringstjänstgöring för sjukhusfysiker från Socialdepartementet. I remissen framgår att regeringen vill ha synpunkter på förslaget.

Då promemorian utgår ifrån det strålskyddsdirektiv som Europeiska ministerrådet antog 2013 om fastställande av grundläggande säkerhetsnormer för skydd mot de faror som uppstår till följd av exponering för joniserande strålning, ställer sig Region Västernorrland positiva till nationellt utformade krav för vidareutbildning av sjukhusfysiker (reglering som syftar till möjlighet att erhålla yrkestiteln specialist inom ”medical physics expert”, MPE). Detta utifrån att den vidareutbildning som finns i dag inte är reglerad och kan därmed inte leda till kvalitetssäkrad titel inom specialistkompetens för yrkesgruppen sjukhusfysiker. RVN menar att initiativet är viktigt både utifrån patientsäkerhetsperspektiv och ur medarbetares säkerhet i arbetet.

I remissen beskrivs dock några aspekter som RVN nedan vill kommentera.

Kommentarer

Region Västernorrland vill kommentera och lyfta några områden som uppvisar oklarheter och skulle behöva förtydligas.

Under rubriken 4 Regionerna ska ansvara för specialiseringstjänstgöring för sjukhusfysiker

Förslaget beskriver att en bestämmelse i Hälso- och sjukvårdslagen behöver införas som innebär att det i regionerna ska finnas möjligheter till anställning för sjukhusfysikers specialiseringstjänstgöring i en omfattning som motsvarar det planerade framtida behovet av sjukhusfysiker med specialistkompetens i klinisk verksamhet.

RVN hittar ingen beskrivning av hur stort i omfattning det framtida behovet av sjukhusfysiker med specialistkompetens kommer att uppskattas vara (förutom antagande att maximalt 100 personer nationellt är under utbildning samtidigt). Vidare vill RVN tillägga att den höga utvecklingstakten inom hälso- och sjukvårdens verksamheter borde påverka behoven framåt. Detta kan, i kombination med kompetensförsörjningsutmaningen som många regioner står i och inför, påverka och försvåra ansvaret för enskilda regioner i framtiden.

Under rubriken 5.1 Bestämmelser om sjukhusfysikers specialiseringstjänstgöring i patientsäkerhetsförordningen

Under rubriken beskrivs att det i patientsäkerhetsförordningen ska anges vilka krav som ska gälla för att uppnå specialistkompetens som sjukhusfysiker, hur specialiseringstjänstgöringen ska fullgöras och vilka meriter som en sjukhusfysiker ska kunna tillgodoräkna sig vid genomförande av vidareutbildningen.

Ur promemorian (s 19):

En legitimerad sjukhusfysiker bör därför, för att uppnå specialistkompetens, förvärva de kunskaper, färdigheter och förhållningssätt som föreskrivs för specialistkompetensen genom att genomgå specialiseringstjänstgöring under minst tre år och sex månader. Specialiseringstjänstgöringen bör fullgöras genom tjänstgöring som sjukhusfysiker under handledning och genom deltagande i kompletterande utbildning.

I texten tas handledning upp som en del i specialiseringstjänstgöringen. Ansvaret för specialiseringstjänstgöringen föreslås ligga på regionerna. RVN ställer sig frågan om vem/vilka som kommer agera handledare i detta fall, då de som ska handleda behöver utbildning, dels inom kompetensområdet, dels som handledare. Handledarrollen behöver med andra ord preciseras vad gäller kompetenskrav samt uppdragets omfattning i tid.

Under rubrik 7 Konsekvenser för regionerna

I förslaget tydliggörs att, specialiseringstjänstgöring av sjukhusfysiker, innebär ett nytt åtagande för regionerna och att huvuddelen av kostnaderna därmed kommer bäras av regionerna. Vidare beskrivs att enligt den kommunala finansieringsprincipen ska staten i och med detta kompensera regionerna för de kostnader som förslaget medför. Enligt förslaget innebär det att regeringen årligen reglerar kostnaderna för det nya åliggandet med totalt 50 miljoner kronor fördelat på regionerna från och med 2026 (via utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner). Förslaget beaktar kostnadsutvecklingen som skett från det att Socialstyrelsen lämnade in de överväganden som promemorian bygger på och kostnaden har därför räknats upp (med mellan 6–17 miljoner/år) inför införandet 2026.

De funderingar som RVN vill lyfta är dels tidsaspekten, dels framtida uppräknig av kostnader. I förslaget beskrivs inte hur länge kostnaderna kommer kompenseras av statliga medel. Förslaget tar inte heller upp kommande kostnadsökningar och hur detta ska följas upp och regleras. RVN anser att dessa aspekter behöver tydliggöras.

Slutsats och ställningstagande

Region Västernorrland är övervägande positiv till remissens innehåll samt vill poängtera att nationellt utformade krav för vidareutbildning av sjukhusfysiker (reglering som syftar till möjlighet att erhålla yrkestiteln specialist inom ”medical physics expert”, MPE) är en viktigt kvalitetsmarkör. RVN anser att förtydligandet av krav är viktigt både utifrån patientsäkerhetsperspektiv och ur medarbetares säkerhet i arbetet.

Regionernas ansvar för specialiseringstjänstgöringen så som remissen uttrycker det uppfattar RVN som rimlig utifrån de ställningstaganden som remissen ställer upp och den erfarenhet som regionerna har gällande liknande upplägg för läkare och tandläkare. Dock finns några aspekter som RVN tar upp under avsnittet kommentarer, vilka skulle behöva förtydligas för att RVN tydligt ska kunna ta ställning till dessa.

REGION VÄSTERNORRLAND

Sara Nylund
Regionstyrelsens ordförande

Åsa Bellander
Regiondirektör